

Bonobo's: Emoties & samenwerking

Mensen laten zich beïnvloeden door emoties. Maar hoe zit dat bij onze nauwe verwanten, de bonobo's? Ervaren zij ook een gevoel van onrechtvaardigheid? Mensen werken samen, maar hoe is dat ontstaan? Kunnen wij van bonobo's leren waarom wij daar zo goed in zijn?

Druif of pastinaak?

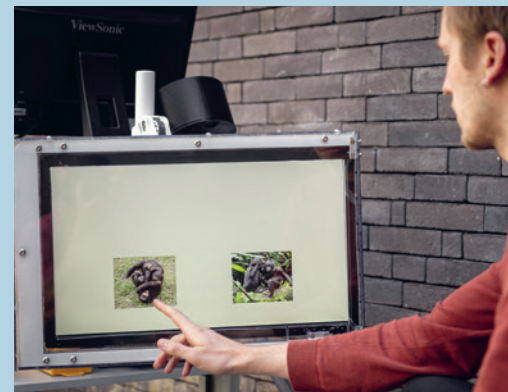
Emoties en samenwerking. Daarrond zijn twee nieuwe onderzoeksprojecten opgestart in Expeditie Bonobo, het gloednieuwe bonobogebouw in ZOO Planckendael. Jonas zit er voor twee bonobo's. Mét mondkap, want bonobo's zijn erg vatbaar voor ziektes en andersom. De student van Universiteit Antwerpen voert zijn doctoraatsonderzoek uit in ZOO Planckendael en probeert samenwerking bij de dieren te ontrafelen. In ruil voor het teruggeven van een plastic stokje krijgt de ene bonobo een

druif, de andere een stukje pastinaak. Uit eerder onderzoek van Jonas blijkt dat bonobo's een 'boontje' hebben voor druiven. "Nu merk ik dat sommigen het stukje pastinaak teruggeven. Een mogelijke verklaring voor de afwijzing kan zijn dat ze voor dezelfde taak eenzelfde beloning verwachten. Ze willen een druif. Dit kan wijzen op een oneerlijkheidsgevoel." Jonas test ook of de bonobo's bereid zijn om iets aan een ander te geven zonder dat ze er zelf voordeel bij hebben. Door beide

"We kunnen meer leren over hoe bonobo's denken, hoe ze leren, hoe ze dingen onthouden. Zo kunnen we ook de mens beter leren begrijpen."

Doctoraatsstudenten Jonas en Daan

In de zomer opende het nieuwe verblijf, gebouwd volgens de laatste inzichten over bonobogroepen. De wetenschappers kunnen nu meer experimenteel werken.

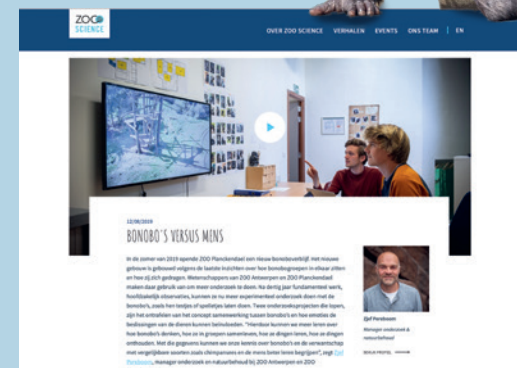
Zowel Jonas als Daan beperken echte interactie met de dieren. Vooral de observatie is belangrijk.

proeven te combineren wil hij meer inzicht krijgen in hoe bonobo's samenwerken. "Als onderzoekers kunnen wij proberen om te vergelijken hoe we samenwerking bij mensen zien. Hoe is die ontstaan en waarom zijn wij daar zo goed in?"

Touchscreen

Daan, ook doctoraatsstudent bij Universiteit Antwerpen onderzoekt de emoties van de bonobo's. "Emoties zijn heel subjectief en je kan hen niet vragen hoe ze hun gedrag beïnvloeden". Daan introduceert een touchscreen en traint de bonobo's met testjes die uit de menselijke psychologie komen. "Een voorbeeld is een geheugenspelletje waarbij ze foto's van een andere bonobo te zien krijgen. Ze worden getraind om dezelfde foto aan te klikken. Plots zit er een andere foto tussen. Zullen ze toch 'hun' foto aanklikken? Van mensen weten we dat ze eerder foto's onthouden die emoties tonen die zij op dat moment voelen en bij bonobo's verwachten we hetzelfde. Als de bonobo's foto's met positieve emoties beter onthouden, zouden we kunnen afleiden dat ze

zich goed voelen." Daan werkt met een beloningssysteem. "Daardoor vinden ze het leuk om mee te doen en zo bouw ik stap voor stap de tests op." Daan hoopt te leren hoe emoties bij mensen zijn geëvolueerd omdat de mens zo dicht bij de bonobo staat. ✨

BEKIJK HET FILMPJE
Bonobo's versus mens op www.zooscience.be